

Ομιλία του Γεωργίου Λαζουρά, Δημάρχου Καλαβρύτων Εκφωνήθηκε στον Καθεδρικό Ναό της Μαρτυρικής πόλης των Καλαβρύτων στις 13-12-2011.

Η Κατοχή αποτελεί μια από τις πιο συγκλονιστικές περιόδους της νεότερης ελληνικής ιστορίας.

Η ευρύτερη περιοχή των Καλαβρύτων, τόπος με μακραίωνη ιστορική διαδρομή και επαναστατικό παρελθόν, υπέστη την περίοδο της Κατοχής τεράστιες απώλειες σε έμψυχο δυναμικό, με μαζικές εκτελέσεις αμάχων και ολοκληρωτικές καταστροφές.

Από το καλοκαίρι του 1943, άρχισαν εκτελέσεις, βομβαρδισμοί και καταστροφές χωριών στην περιοχή.

Οι εγκληματικές πράξεις των Γερμανικών στρατευμάτων Κατοχής κορυφώθηκαν το Δεκέμβριο του 1943, σε μια οργανωμένη εκκαθαριστική επιχείρηση της περιοχής των Καλαβρύτων, γνωστή ως «**Επιχείρηση Καλάβρυτα**». Μια από τις πιο σκληρές επιχειρήσεις της Βέρμαχτ, του τακτικού δηλαδή Γερμανικού Στρατού, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη, γενικότερα.

Από τις αρχές του 1943, στο χώρο της Αιγιαλείας και των Καλαβρύτων συνέβησαν σημαντικά αντιστασιακά γεγονότα.

Η Βέρμαχτ ανησύχησε και με εκθέσεις της χαρακτήρισε τη περιοχή, ως «επικίνδυνο αντιστασιακό κέντρο», το οποίο έπρεπε να ισοπεδωθεί.

Μετά τη διαμόρφωση ενός γενικότερου κλίματος ανησυχίας για την αντιστασιακή δράση στην περιοχή των Καλαβρύτων, η 117 Μονάδα Κυνηγών αποφασίζει να δράσει.

Τα Γερμανικά στρατεύματα, που ξεκίνησαν από Τρίπολη, Αίγιο, Πάτρα, ακολούθησαν ακτινωτή πορεία σύμφωνα με τους γερμανικούς χάρτες, με κατεύθυνση την επαρχία Καλαβρύτων και κατάληξη τα Καλάβρυτα.

Την Πέμπτη 9 Δεκεμβρίου τα Γερμανικά στρατεύματα μπήκαν στα Καλάβρυτα. Απαγόρευσαν ρητά την έξοδο από την πόλη, έκαψαν το ξενοδοχείο “Χελμός” και τα σπίτια οικογενειών που είχαν μέλη στην αντίσταση και επέβαλαν απαγόρευση της κυκλοφορίας.

Ακολούθησε ένα τετραήμερο αγωνιώδους αναμονής για τους κατοίκους οι οποίοι προσπαθούσαν να αξιολογήσουν, αφενός τις πληροφορίες για την ανελέητη καταστροφή των περιοχών από όπου πέρασαν τα Γερμανικά στρατεύματα, αφετέρου τις διαβεβαιώσεις των Γερμανών ότι δεν θα βλάψουν τον άμαχο πληθυσμό.

Η Δευτέρα, 13 του Δεκεμβρη του 1943, ξημέρωσε μια μέρα μουντή, πνιγμένη στην ομίχλη. Την ημέρα αυτή όπως χαρακτηριστικά έχει γραφεί και ειπωθεί «τα στοιχεία της φύσεως παίρνουν όψη νεκρή, τα άνθη μαραίνονται, το νερό θολώνει, ο αέρας μολύνεται, ο παράδεισος μ’ όλο το κάλος δίνει τη θέση του στη σκοτεινή κόλαση».

Την 13η Δεκεμβρίου 1943 ο χρόνος, στα Καλάβρυτα, σταμάτησε. Οι δείκτες του ρολογιού της Εκκλησίας δείχνουν την ώρα: 2 :34’.

Η 13η του Δεκέμβρη του '43 χαράχτηκε στη μνήμη του Έθνους ως η πιο μαύρη μέρα της Κατοχής.

Η μέρα που η πόλη ανυπεράσπιστη, βρέθηκε αντιμέτωπη με το μίσος και τη μανία των κατακτητών Ναζί.

Οι Γερμανοί είχαν σχεδιάσει ένα τέλειο έγκλημα. Ένα δολοφονικό σενάριο με μελετημένη την κάθε λεπτομέρεια. Αφάνισαν στο διάβα τους ό,τι βρήκαν.

Τόποι ιεροί, Μοναστήρια, Μνημεία έγιναν παρανάλωμα του πυρός.

Κανείς δεν περίμενε, δεν φανταζόταν εκείνο το πρωινό του Δεκέμβρη, το κακό που θα ερχόταν. Κανείς δεν μπορούσε να μαντέψει το σημείο, στο οποίο θα έφθανε η βαρβαρότητα των κατακτητών.

Το χτύπημα της καμπάνας άγριο, βιαστικό και ανήσυχο, σήμανε το τέλος της ευτυχίας των ανθρώπων της πόλης μας, μιας πόλης που έσφυζε από ζωή.

Οι Καλαβρυτινοί συγκεντρώθηκαν στο Δημοτικό Σχολείο που έμελλε να γίνει ο τόπος του παντοτινού αποχωρισμού.

Οι Γερμανοί στρατιώτες χωρίζουν, τα χέρια που σμίγουν, διακόπτουν τις τελευταίες κουβέντες.

Τα μεγαλύτερα αγόρια, στέκονται πλάι στη σιγουριά της σκιάς των πατεράδων τους. Τα πιο μικρά παιδιά, τρομαγμένα, φωλιάζουν στις αγκαλιές των μανάδων τους νιώθοντας στην αθώα ψυχή τους το φονικό να πλησιάζει.

Το σχολείο, ο τόπος της μόρφωσης, της προόδου, των ονείρων και της προσδοκίας, γίνεται ο τόπος του παντοτινού χωρισμού.

Οι άνδρες και τα αγόρια, από 12 χρονών και πάνω, οδηγούνται σε ξεχωριστές αίθουσες από τα γυναικόπαιδα.

Όταν και ο τελευταίος υπακούει στο πρόσταγμα της σκληρής του μοίρας, δίνεται η διαταγή να βαδίσουν το δρόμο για τη Λάκα του Καπή.

Η φάλαγγα των μελλοθανάτων ανηφορίζει στο καλντερίμι του θανάτου.

Οι γυναίκες ζουν στιγμές αλλοφροσύνης. Φωνάζουν, σιωπούν και παρακαλούν το Θεό για έλεος. Προσπαθούν να μαντέψουν το χειρότερο.

Την ίδια ώρα φλόγες υψώνονται μεσούρανα. Οι Γερμανοί πυρπολούν τα λεηλατημένα σπίτια. Η πόλη καίγεται.

Οι φλόγες ζώνουν το κτίριο του σχολείου. Πανικός. Μια μάζα από γυναίκες και παιδιά κινείται αλαφιασμένη από τον ένα τοίχο στον άλλον. Τα μάτια τους πέφτουν, μιά στο δρόμο που πήρε τους άνδρες μακριά τους και μιά στα σπίτια που καίγονται.

Οι άνδρες έχουν φτάσει στο τέρμα του τελευταίου, της ζωής τους, δρόμου.

Εκεί, στο αμφιθέατρο του Μαρτυρίου, τον προσεκτικά επιλεγμένο τόπο, κανείς δεν πρόκειται να ξεφύγει.

Στο ξαγνάντεμα του γυμνού Τόπου, οι τελευταίες ελπίδες τους χάνονται στην θωριά των στημένων πολυβόλων. Η αγωνία θεριεύει. Ο Γερμανός Διοικητής τους παραπλανά, δίνοντάς τους το λόγο της στρατιωτικής του τιμής πως δεν πρόκειται να πάθουν τίποτε.

Από εκεί ψηλά βλέπουν τα σπίτια τους να καίγονται, κόπους χρόνων να γίνονται στάχτες.

Όταν δίνεται το σύνθημα της εκτέλεσης διαδραματίζονται στιγμές απερίγραπτες. Τα στερνά λόγια, το στερνό αγκάλιασμα, πνίγεται στο μουγκρητό των μυδραλιοβόλων. Ο θάνατος επιβάλλει τη νεκρική σιγή του.

Ο τόπος ριγά, το αίμα ποτίζει την στείρα γη του Καπή. Βόγγοι και ουρλιαχτά. Μαρτύριο ανείπωτο.

Φεύγουν οι άνδρες, με ψυχή γεμάτη από φόβο. Μα όχι για το δικό τους θάνατο, αλλά, για την ζωή των γυναικών και των παιδιών τους, που αλαλάζουν κλεισμένα στο σχολείο.

Το πανικόβλητο πλήθος των γυναικόπαιδων, στο Δημοτικό Σχολείο, σπάζει τα παράθυρα, ανοίγει τις πόρτες και ξεχύνεται στους δρόμους.

Γυναίκες και παιδιά σκορπίζονται τρέμοντας ανάμεσα στις φλόγες. Προχωρούν μακριά από τα σπίτια, στα χωράφια, στα αμπέλια, μα οι άνδρες πουθενά.

Μια κραυγή απόκοσμη σκίζει τον αέρα με το θλιβερό μαντάτο. **«Γυναίκες,.....σκοτώσαν τους άντρες μας στη Λάκα του Καπή».**

Ανηφορίζουν, με κομμένη την ανάσα, στην πλαγιά, τα γόνατά τους κόβονται.

Οι Γερμανοί φεύγουν τραγουδώντας, αφήνοντας πίσω τους στο θυσιαστήριο του Καπή, γραμμένο με το αίμα αθών, το ποινικό μητρώο μιας εποχής.

Οι γυναίκες φτάνουν αλαφιασμένες στο λόφο για να αντικρίσουν το πιο φριχτό, το πιο σκληρό, το πιο απάνθρωπο θέαμα.

Σκύβουν στην αιματοβαμμένη γη, τη γεμάτη από τα νεκρά κορμιά των αγαπημένων τους. Μπλέκονται με τους νεκρούς τους, σφίγγουν στην αγκαλιά τους τα άψυχα κορμιά τους, τους καλούν απεγνωσμένα να γυρίσουν.

Σαν ένας χορός αρχαίας τραγωδίας υψώνουν τα χέρια στο ουρανό, θρηνούν, καταριούνται, αναρωτιούνται γιατί.

Οδύνη και πόνος. Σπαραγμός και θρήνος.

Η αβάσταχτη δοκιμασία της μάνας που θάβει τους γιους, στους ρηχούς τάφους. Σκαλίζει με τα νύχια της την παγωμένη γη του Δεκέμβρη, για να φυλάξει τα κορμιά των αγαπημένων. Διαβάζει τρισάγιο με μοιρολόγια.

Μια δοκιμασία που κράτησε μέρες.

Και ήρθε ύστερα ο σκληρός αγώνας της επιβίωσης μέσα στα χαλάσματα. Της ζωής που έπρεπε να ζήσει, για τα ορφανά που της απόμειναν.

Μια πάλη που βάσταξε χρόνια στην πόλη των νεοσκαμμένων τάφων, που φωτιζόταν από τα αναμμένα καντήλια στα μνήματα των σκοτωμένων, βυθισμένη στον αιώνιο πόνο.

Και υψώθηκε στη γη, την αιματοβαμμένη, λευκός και πέτρινος σταυρός. Ο Σταυρός του Μαρτυρίου των Καλαβρυτινών για να συμβολίζει τη νίκη των αθών και της ελευθερίας το τίμημα.

Οι Καλαβρυτινές μανάδες, οι ηρωίδες αυτού του τόπου, ανέβηκαν το δικό του Γολγοθά.

Μέσα στη φρόκη και την απόγνωση έθαψαν τους νεκρούς τους, προστάτευσαν τα παιδιά που τους απέμειναν, ξανάχτισαν το σπιτικό τους και ανάστησαν την πόλη.

Αντιπάλεψαν τα μύρια δεινά που τους κληροδότησε το μεγάλο φονικό, δεν σταμάτησαν να μας διδάσκουν την αξία της απλής, αληθινής ζωής.

Το δράμα της πόλης υπήρξε τραγωδία δίχως κάθαρση. Όσοι επέζησαν, οι χήρες, τα ορφανά και οι 13 διασωθέντες άνδρες έζησαν την απόλυτη οδύνη.

68 χρόνια έχουν περάσει από την τραγική Δευτέρα της 13ης Δεκεμβρίου 1943, την «**πιο μαύρη ημέρα της Κατοχής**», τη Μεγάλη Παρασκευή των Καλαβρύτων.

Η ιστορική έρευνα έχει δώσει, ήδη, τη δική της ανένδοτη απάντηση. Η «Επιχείρηση Καλάβρυτα» **ήταν ένα μαζικό προσχεδιασμένο έγκλημα, που στόχευε να αφανίσει τα Καλάβρυτα.** Την πόλη με την μακραίωνη ιστορία, τη γη των ηρώων, που δίδαξε παλικάριά και γενναιότητα, το ισχυρό αντιστασιακό κέντρο, που πρωτοστάτησε στους αγώνες της πατρίδας μας για ελευθερία και προκοπή.

Οι αμέτρητοι νεκροί των Καλαβρύτων, του Διστόμου, της Βιάνου, του Κομμένου, του Χορτιάτη, της Κανδάνου, αλλά και των άλλων Μαρτυρικών τόπων στην Ελλάδα και στον κόσμο, δεν υπήρξαν απλά θύματα ενός ακόμη πολέμου από τους πολλούς που γνώρισε η ανθρωπότητα.

Δεν υπήρξαν θύματα των λεγόμενων “παράπλευρων” απωλειών του πολέμου.

Υπήρξαν θύματα εσκεμμένων ενεργειών μαζικής έκτασης, αθώα θύματα ενός προμελετημένου και καλά σχεδιασμένου εγκλήματος. Υπήρξαν θύματα παρανοϊκών εγκληματικών εγκεφάλων, που περιφρονούσαν την ανθρώπινη ζωή, που απαξίωναν το λαό, που ονειρεύτηκαν την παγκόσμια κυριαρχία, βασισμένοι στη ρατσιστική φυλετική καθαρότητα, στη γενοκτονική εξαφάνιση των αντιπάλων.

Θύματα αυτής της βαρβαρότητας έπεσαν και οι δικοί μας άνθρωποι.

68 χρόνια κύλησαν, από τότε, και ενώ, για κάθε έγκλημα υπάρχει τιμωρία, υπάρχει δικαιοσύνη, εντούτοις, στην περίπτωση των Καλαβρύτων αλλά και του συνόλου των Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας, η Δικαιοσύνη αυτή, δεν έχει αποδοθεί, μέχρι σήμερα.

Οι νομικές κωλυσιεργίες της Γερμανικής πλευράς, αλλά και η απροθυμία των ελληνικών κυβερνήσεων να επαναφέρουν και να θέσουν το τεράστιο θέμα των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα στο πλαίσιο των διεθνών και διακρατικών υποχρεώσεών της, καθηλώνει τις δίκαιες απαιτήσεις μας, που παραμένουν ανικανοποίητες, ανεξόφλητες, εκκρεμείς.

Εμείς, θα συνεχίσουμε σταθερά και αταλάντευτα, να διεκδικούμε την καταβολή τους.

Με μεγάλο ενδιαφέρον και με αγωνία αναμένουμε την απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για τις Γερμανικές αποζημιώσεις.

Έχουμε την ακλόνητη πεποίθηση, τη βεβαιότητα θα έλεγα, ότι οι οικουμενικές, πανανθρώπινες, διαχρονικές και αιώνιες αρχές της Δικαιοσύνης και του Παγκόσμιου δικαίου θα επικρατήσουν.

Τα εγκλήματα πολέμου, εναντίον αμάχων και αθώων, πρέπει να τιμωρούνται και να πληρώνονται.

Σ' αυτό το πνεύμα, που το στήριξε και με ακράδαντα νομικά επιχειρήματα, κινήθηκε και η θέση της Ελλάδας, που παρενέβη στο Δικαστήριο της Χάγης, μετά την απόφαση του τότε Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου.

Και αυτή την έννοια είχε και η συμβολική παρουσία στο Διεθνές Δικαστήριο, του ομιλούντος και του Δημάρχου Διστόμου, κατά την εκδίκαση της υπόθεσης.

Και ασφαλώς δεν έχει σημασία, μόνο, η οικονομική – χρηματική αποτίμησή τους - άλλωστε ο τραγικός θάνατος των αμάχων δεν αποζημιώνεται - αλλά τη μεγαλύτερη αξία έχει η ηθική δικαίωση, η αγαλλίαση, η απάλυνση του πόνου που αισθάνονται οι συγγενείς των θυμάτων, από το γεγονός ότι οι Γερμανοί που εκτέλεσαν τους ανθρώπους τους, θα υποχρεωθούν να πληρώσουν για το έγκλημά τους αυτό.

Δεν είναι δέ, μόνο, οι αποζημιώσεις προς τα θύματα της θηριωδίας των Γερμανικών στρατευμάτων κατοχής στα Καλάβρυτα και στ' άλλα 89 Ολοκαυτώματα μαρτυρικών πόλεων και χωριών της Χώρας, που οφείλει η Γερμανία στην Ελλάδα, είναι και η επιστροφή του αναγκαστικού κατοχικού δανείου, οι Γερμανικές επανορθώσεις που επιδίκασε η Διεθνής Διάσκεψη των Παρισίων (1946) για τις καταστροφές στην οικονομία και στις υποδομές της Χώρας μας καθώς και η επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών που εκλάπησαν, που όλα ανέρχονται, με τους μετριοτέρους υπολογισμούς, σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ.

Και αν, η ειρήνη και η κυριαρχία, που επικράτησε μεταπολεμικά στον κόσμο, ήθελε, επεδίωξε και κατάφερε να μην υποχρεωθεί η Γερμανία να καταβάλλει πραγματικές αποζημιώσεις για τα εγκλήματα που διέπραξε, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, προκειμένου να προστατευθεί η οικονομική και κοινωνική της σταθερότητα ως ηττημένης, εκείνο που μένει σήμερα – 65 χρόνια μετά τη λήξη του πολέμου – στη συνείδηση κάθε ανθρώπου, όπου γης, είναι, **αφενός μεν**, η βαθειά αίσθηση της αδικίας από την μη πληρωμή των οφειλομένων και η διαδεδομένη πεποίθηση ότι αυτά συνεχίζουν να οφείλονται **και αφετέρου** η αντίληψη ότι το λεγόμενο “Γερμανικό θαύμα” συντελέστηκε χάρις, αν, όχι αποκλειστικά και στην αποφυγή της καταβολής επανορθώσεων και αποζημιώσεων.

Γί αυτό και στη σημερινή κρίση που διέρχεται η χώρα μας, η αντιμετώπιση της οποίας απαιτεί και τη Γερμανική συνδρομή, συμφωνούμε απόλυτα, συντασσόμεθα και χαιρετίζουμε τη θέση που εξέφρασε στο Διεθνές Οικονομικό Φόρουμ, στις 2-12-2011, στο Αμβούργο, ο πρόην και για πολλά χρόνια

Καγκελάριος της (Δυτικής τότε) Γερμανίας κ. Χέλμουτ Σμίθ, ο οποίος απευθυνόμενος προς την ηγεσία της σημερινής Γερμανίας συνέστησε: **“Θα ήταν εξυπνότερο να μη βρίζει τους Έλληνες, να μην τσουβαλιάζει δέκα εκατ. ανθρώπους, μαζί με τις παλιότερες κυβερνήσεις τους και στη συνέχεια να τους μαστιγώνει”**.

68 χρόνια μετά το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, και μετά από τις κοσμογονικές αλλαγές που συντελέστηκαν και εξελίσσονται στον πλανήτη μας, Έλληνες, Γερμανοί και πολλοί άλλοι λαοί, προχωρούμε μαζί, ως μέλη της ίδιας Ένωσης, προς ένα κοινό Ευρωπαϊκό μέλλον.

Μαζί, ως λαοί, έχουμε την ευκαιρία να διαμορφώσουμε για την Ευρώπη, ένα μέλλον ειρήνης, δημοκρατίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ένα μέλλον προόδου και ανάπτυξης. Σε μια τέτοια Ευρώπη δεν θα έχουν πια θέση οι φρικαλεότητες και οι καταστροφές.

Συστατικό στοιχείο και όρος επιβίωσης αυτής της Ένωσης είναι η αλληλεγγύη, η αλληλοϋποστήριξη μεταξύ των λαών καθώς και η κοινωνική συνοχή τους.

Αυτό, ισχύει περισσότερο, για χώρες όπως η Γερμανία, τόσο λόγω του μεγέθους, της θέσης της και των ωφελημάτων που αποκομίζει από την Ένωση, όσο και γιατί οφείλει στη Χώρα μας, από τις καταστροφές που τις προξένησε στον πόλεμο.

Έχουμε το μεγάλο προνόμιο να ζούμε σε έναν Τόπο Θυσιών. Οι νεκροί μας είναι παρόντες ανάμεσά μας σε μια καθημερινή συνάντηση. Από το ψηφιδωτό της Μνήμης των μορφών τους στο χώρο του Δημοτικού μας Μουσείου και την συμβολικά παραμένουσα κλειστή πόρτα του αποχωρισμού, μιλούν σε εμάς και σε κάθε επισκέπτη αυτού του Μαρτυρικού Τόπου, για το δικό του χρέος, απέναντι στη Μνήμη.

Η σημερινή επέτειος σηματοδοτεί την αντίσταση της Μνήμης, που παραμένει ζωντανή, ανατροφοδοτείται και μεταλαμπαδεύεται στις γενιές των νέων ανθρώπων, ορίζει και εμπνέει. Είναι και θέλουμε να παραμείνει ημέρα περισυλλογής και αυτοκριτικής.

Ο δικός μας αγώνας σήμερα είναι να διατηρήσουμε τη Μνήμη ως εφαλτήριο για τους σύγχρονους αγώνες, για την αντιμετώπιση της πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης που μαστίζει τη χώρα μας, για την υπεράσπιση της εθνικής ακεραιότητας και αξιοπρέπειας, για καλύτερη παιδεία, για καλύτερο περιβάλλον, για μια καινούργια κοινωνική συνείδηση, συνείδηση αλληλεγγύης, για την επιτυχία απέναντι στον σύγχρονο πόλεμο των αγορών, των συμφερόντων και των κερδοσκοπών, για τη δημιουργία μιας πατρίδας όπου όλοι και ιδιαίτερα οι νέοι θα μπορούν να ζουν με το όνειρο μιας καλύτερης ζωής.

Βρισκόμαστε στη δίνη μιας παγκοσμιοποιημένης εποχής που μέσα στην ταχύτητά της δείχνει να μη θυμάται. Επενδύει στην έλλειψη αντίστασης, στην κατανάλωση, στην ευμάρεια, το ατομικό όφελος, προβάλλεται έναντι των συλλογικών διεκδικήσεων, ο επεκτατισμός και η οικονομική εκμετάλλευση προκαλούν απόλυτη εξάρτηση των λαών και χιλιάδες θύματα κάθε μέρα, η

οικονομική κρίση οδηγεί στην υποβάθμιση του επιπέδου ζωής, σε σοβαρά προβλήματα επιβίωσης στον κόσμο, ο σύγχρονος τρόπος ζωής απειλεί μακροπρόθεσμα την ίδια μας τη ζωή.

Αυτός ο κόσμος μερικά χρόνια μετά τη συμπλήρωση μισού αιώνα από τον καταστροφικό Β' παγκόσμιο πόλεμο βρίσκεται στα όριά του.

Τα σύγχρονα παγκόσμια παράδοξα, η απαξίωση της ανθρώπινης ζωής, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιβάλλουν μεγαλύτερη εγρήγορηση, μεγαλύτερη συνέπεια, πραγματική πίστη στη συναδέλφωση, τη συνεργασία, την αλληλεγγύη και τον αλληλοσεβασμό.

Από την Ιστορική και Μαρτυρική Πόλη των Καλαβρύτων στέλνουμε σήμερα με απόλυτη δύναμη το μήνυμά μας για Αντίσταση στη Λήθη των καιρών μας. Είμαστε υποχρεωμένοι να αγρυπνούμε, είμαστε υποχρεωμένοι να θυμόμαστε. Για ένα καλύτερο εθνικό και παγκόσμιο μέλλον.

Κυρίες & Κύριοι συγγενείς των θυμάτων,

Αγωνιούμε και αγωνιζόμαστε να είμαστε συνεπείς στη μεγάλη αυτή υπόθεση της Μνήμης.

Οι δικοί σας άνθρωποι, το μεγάλο κομμάτι της ζωής σας που χάθηκε, οι νεκροί μας, είναι εδώ, παρόντες σ' αυτή την πόλη που κοιτάζει με αισιοδοξία το αύριο, είναι παντού, όπου αδικημένος και αδικούμενος στον κόσμο.

Είναι εδώ, παρόντες σ' αυτόν τον τόπο που κάποιες φορές δείχνει να θαμπώνεται από τις καινούργιες προκλήσεις, μα πάντα ανασαίνει και ζει κάτω από τον προστατευτικό ίσκιό των νεκρών του παίρνοντας δύναμη για να συνεχίσει στο μέλλον.

Ελάχιστο χρέος μας, προς αυτούς, να τους τιμούμε και να τους θυμόμαστε πάντα και να βιώνουμε το συγκλονιστικό μήνυμά της θυσίας τους.

ΤΙΜΗ & ΔΟΞΑ στους Καλαβρυτινούς ήρωες που εκτελέστηκαν άδικα στο λόφο του Καππή.

ΠΟΤΕ ΠΙΑ άλλα Καλάβρυτα. ΠΟΤΕ ΠΙΑ Πόλεμος.

Συνεχής αγώνας και αγωνία για την ειρήνη, τη συναδέλφωση των λαών, τη φιλία, την πρόοδο, την ανάπτυξη.